

JAARVERSLAG 2011

Colofon

Jaarverslag 2011 is een uitgave van FNV Waterbouw, t: 088 575 77 60, e: info@fnvwaterbouw.nl, w: www.fnvwaterbouw.nl |
Eindredactie: Jenke Willemse | Beeld omslag: Hans Crombeen | Opmaak: Mienieke van der Wekken | Druk: Huisdrukkerij
FNV Bouw | Oplage: 50 | 12107 | April 2012

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	5
Vergroten organisatiegraad FNV Waterbouw	7
- Kantorenbezoek	7
- Schepenbezoek	7
- Communicatie	7
- Ledenontwikkeling	7
Collectieve belangenbehartiging	8
- Cao Waterbouw	8
- Cao Grindbagger	8
- Cao Smals	8
Arbeidsomstandigheden	9
- Arbocatalogus	9
- Seafarer	9
Medezeggenschap	9
- Or-platform	9
De vereniging FNV Waterbouw	10
- Bestuur	10
- Raad van Advies	10
- Deelnemersraad	10
- Algemene ledenvergadering	10
- Jaarlijkse conferentie	11
De werkorganisatie FNV Waterbouw	11
- Personeel	11
- Competenties	11
- Helpdesk	11

VOORWOORD

‘Het was een bewogen vakbondsjaar. En dat was het.’

Het jaar 2011 zal in de boeken worden bijgeschreven als een bewogen vakbondsjaar. Hoewel veel van onze leden vaak van huis zijn en minder kennis nemen van het nieuws op het thuisfront, zal niemand dat ontgaan zijn. De vakbonden binnen het FNV gingen rollend over de straat met als dieptepunt de ruzie over het pensioenakkoord. Dat pensioenakkoord heeft er weliswaar toe geleid dat de beduidend slechte plannen van de regering over de AOW-leeftijd en de pensioenen zijn voorkomen. Maar dit heeft niet kunnen tegenhouden dat de pensioengerechtigde leeftijd in twee stappen omhoog gaat, van 65 jaar naar 67 jaar. Hoewel het mogelijk blijft om eerder met pensioen te gaan, zal eerder stoppen met werken financieel voor velen van ons niet haalbaar zijn. Ik vrees dat veel vakbondsleden niet weten wat de plannen van de regering betekenen. Zij zullen alleen maar merken dat ze langer moeten doorwerken. En juist in onze sectoren, met zwaar werk en vaak lang van huis, is dat geen sinecure.

De ruzie over het pensioenakkoord raakte een dieper probleem, namelijk dat de vakbeweging is verouderd. We slagen er niet in jongeren, vrouwen, allochtonen en zzp'ers te interesseren om lid te worden. De leden van de FNV zijn vooral blank, man en boven de 45 jaar. Ruim dertig procent van onze leden is gepensioneerd en het aantal jongeren dat lid wordt, neemt steeds verder af. Het is dan ook pure noodzaak dat we vernieuwen. Ook FNV Waterbouw zal daar niet aan ontkomen. Ook wij moeten vaststellen dat we haast geen leden meer actief krijgen in onze organen. De Raad van Advies die in 2011 is gekozen, is nog steeds niet voltallig. We slagen er niet in om twaalf leden te vinden die zitting willen nemen in de Raad van Advies. Deze vorm van democratie sluit kennelijk niet meer aan bij de beleving van onze leden. Misschien is het verstandig om over te gaan naar een directere vorm van democratie door leden meer te betrekken bij het vakbondswerk. Ook zullen we onze leden meer moeten gaan ontmoeten op de werkplek. In onze sector zal dat een lastige zaak zijn.

Op het terrein van collectieve belangenbehartiging verliep 2011 niet vlekkeloos. Er was weinig vooruitgang bij het afsluiten van de nieuwe cao Waterbouw en het daaraan gekoppelde Buitenlandcontract. Debet was de onwillige houding van de werkgevers over de arbeidsvoorwaarden van de niet-Europese bemanning. Behalve dat het nogal vreemd is om op basis van nationaliteit verschillende arbeidsvoorwaarden te hanteren, werkt dit verdringing van werkgelegenheid en valse concurrentie in de hand. In 2012 zal dit onderwerp ongetwijfeld een vervolg krijgen.

Internationale samenwerking blijft beperkt tot België. Dat is niet zo vreemd, omdat met die samenwerking het grootste gedeelte van de wereldwaterbouw bestreken wordt. De afstemming tussen de twee Belgische en twee Nederlandse bonden is sterk verbeterd. Dat zal zeker zijn vruchten gaan afwerpen. Verder zijn er in 2011 contacten gelegd met de wereldorganisatie van vakbonden in de waterbouw en de Filipijnse vakbond. Het zal nog een lange weg zijn om tot aansprekende resultaten te komen in dit dossier.

Het bestuur van FNV Waterbouw dankt alle leden, kaderleden en medewerkers voor hun inzet in 2011 en hoopt ook volgend jaar weer te mogen rekenen op uw inzet. Dat verdient deze kleine, maar mooie sector.

Ruud Baars

Algemeen secretaris

VERGROTEN ORGANISATIEGRAAD FNV WATERBOUW

KANTORENBEZOEK

Door het bezoek van de kantoren van onder meer Boskalis in Papendrecht en Van Herik in Sliedrecht hebben vertegenwoordigers van FNV Waterbouw aandacht gevraagd voor een cao met goede loon- en arbeidsvoorwaarden voor stafpersoneel bij werkgevers in de waterbouw.

De loon- en arbeidsvoorwaarden voor stafpersoneel zijn niet in de cao Waterbouw geregeld. De werkgever bepaalt per bedrijf de arbeidsvoorwaarden van de stafleden. Al jaren probeert FNV Waterbouw met de werkgevers in de waterbouw fatsoenlijke en collectieve afspraken voor deze groep te maken.

SCHEPENBEZOEK

In 2011 zijn verschillende schepen bezocht, zowel in Nederland als daarbuiten. Het bezoeken van schepen is een belangrijke activiteit voor FNV Waterbouw. Het stelt ons in staat om in een vertrouwde omgeving vrijuit met de werknemers van gedachten te wisselen. We zijn in staat om uitleg te geven over onze activiteiten en leren veel van de gesprekken die we hebben. De input die we krijgen stelt ons in staat om bijvoorbeeld voorstellen te doen voor collectieve contracten die mensen herkennen.

Ook tijdens vlootbezoeken, zowel in Nederland als in Singapore, is er met leden contact geweest. Er is aandacht voor actuele zaken die spelen aan boord van de schepen, individuele kwesties en collectieve onderwerpen, zoals arbeidsvoorwaarden, pensioenen en arbeidsomstandigheden.

COMMUNICATIE

De website fnvwaterbouw.nl groeit uit tot een bron van informatie. Er zijn veel berichten op de website geplaatst. De site wordt alleen gebruikt voor nieuwsberichten die verband houden met het werk van FNV Waterbouw.

Het ledenblad Golf komt dit jaar drie keer uit. De laatste editie in december gaat over een bijzonder samenwerkingsproject met de Belgische waterbouwbonden.

LEDENONTWIKKELING

Op 31 december 2011 heeft FNV Waterbouw 1542 leden. In totaal zijn dit jaar 33 nieuwe leden ingeschreven. Helaas hebben 109 leden hun lidmaatschap opgezegd.

COLLECTIEVE BELANGENBEHARTIGING

CAO WATERBOUW

In april 2011 loopt de cao Waterbouw af. Belangrijkste onderwerp is de positie van buitenlandse werknemers aan boord van waterbouwschepen die in Nederland werkzaam zijn. Zij ontvangen een inkomen dat ver beneden het niveau van de cao Waterbouw ligt. Een Nederlandse waterbouwer kan niet concurreren met dit loonniveau. Uit een enquête in 2011 blijkt dat werknemers zich zorgen maken over hun werkgelegenheid. Omdat werkgevers met FNV Waterbouw geen afspraken willen maken over de beloning van buitenlandse werknemers (vergelijkbaar met het Nederlands wettelijk bepaalde minimumloon) komt de cao in 2011 niet tot stand.

De Nederlandse overheid maakt zich ook zorgen over deze ontwikkelingen. Al in 2010 onderzoekt de Arbeidsinspectie twee schepen. De Arbeidsinspectie treedt in 2011 handhavend op bij het ontbreken van tewerkstellingsvergunningen voor niet-Europees personeel. Ook signaleert de Arbeidsinspectie dat de inkomens niet op het niveau van het (Nederlands) wettelijk minimumloon zijn.

CAO GRINDBAGGER

Voor een groep werknemers die onder cao Natte Grindbagger vallen, zijn in 2011 de onderhandelingen gestart. De werknemers, die in dienst zijn van Sagrex (onderdeel van de Heidelberggroep), krijgen in 2011 een bedrijfs-cao. Hun pensioen ontvangen ze van het bedrijfspensioenfonds Waterbouw. Daarmee is een deel van de doelstelling gerealiseerd, en blijft slechts een kleine groep mensen onder de cao Natte Grindbagger vallen.

CAO SMALS

Op 25 maart 2011 heeft FNV Waterbouw een akkoord bereikt over de cao voor Smals Bouwgrondstoffen. Leden krijgen een loonsverhoging van 2 procent op 1 januari 2011 en een scholingsbudget. Het gaat om een eenjarige cao die loopt van 1 januari 2011 tot en met 31 december 2011.

ARBEIDSONMSTANDIGHEDEN

ARBOCATALOGUS

De arbocatalogus voor de sector Waterbouw is verder uitgebreid. Er is ook gekeken naar gebruik en leesbaarheid. Uit een enquête blijkt dat vooral professionals (KAM-medewerkers en preventie-medewerkers) de catalogus gebruiken. De arbocatalogus krijgt van deze professionals een goede waardering. De mensen aan boord van de schepen ontvangen het 'Geelzwarte boekje', een arbocatalogus in handzaam formaat. FNV Waterbouw werkt mee aan het uitbreiden van de arbocatalogus en aan het actualiseren van het 'Geelzwarte boekje'.

SEAFARER

Het Maritiem Arbeidsverdrag van de ILO (vastgesteld in 2006) bepaalt wereldwijd de voorschriften voor arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden van zeevarenden (seafarer). Dit verdrag moet ervoor zorgen dat zeevarenden de vereiste bescherming ontvangen.

Alle landen die hebben ingestemd met dit verdrag, zijn verplicht om de voorschriften uit dit verdrag om te zetten in nationale wetgeving. Het Platform Maritiem voor Werk en Inkomen speelt een belang-

rijke rol bij deze omzetting in nationale wetgeving. In dit platform participeren vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers (waaronder FNV Bouw) uit de visserij, waterbouw en koopvaardij. Op 13 december 2011 heeft Nederland als 21e land het Maritiem Arbeidsverdrag 2006 geratificeerd in Genève.

Seafarer is iedereen die op een zeeschip werkzaamheden verricht. Dit kan een werknemer, een uitzendkracht of een zelfstandige zijn. Ook de kapitein is een zeevarende. Of zoals het in de ILO-resolutie staat: 'Seafarer means any person who is employed or engaged or works in any capacity on board a ship to which this convention applies.' Uitzonderingen zijn beperkt mogelijk. Denk aan loodsen, wetenschappers en wereldsterren die eenmalige optreden op een cruiseschip. De scheepsbeheerder en de klassenbureaus (certificerende en controlerende bureaus) beoordelen of iemand aan boord seafarer is. Bij twijfel kan de scheepsbeheerder advies vragen aan een commissie, bijvoorbeeld het Platform Maritiem voor Werk en Inkomen.

MEDEZEGGENSCHAP

OR-PLATFORM

In 2011 is er geen or-platform georganiseerd. De beschikbare tijd is ingezet in het onderhandelings-traject voor een nieuwe cao Waterbouw.

DE VERENIGING FNV WATERBOUW

BESTUUR

De vereniging FNV Waterbouw heeft in 2011 gewerkt volgens de jaarkalender. Het bestuur is zes keer bijeen geweest (12 mei, 28 juni, 25 augustus, 13 oktober, 3 november en 5 december) en heeft overleg gehad over de aansturing van de vereniging en de sector vanuit werknemersbelangen.

Tot aan de jaarvergadering bestond het bestuur uit:

- Hans Crombeen, voorzitter
- Joost Kaper, vicevoorzitter
- Ruud Baars, algemeen secretaris
- Rob Pauptit, penningmeester

Vanaf de jaarvergadering bestaat het bestuur uit:

- Dick Koerselman, voorzitter
- Joost Kaper, vicevoorzitter
- Ruud Baars, algemeen secretaris
- Rob Pauptit, penningmeester

RAAD VAN ADVIES

De besluiten van het bestuur worden getoetst, besproken en goedgekeurd door de Raad van Advies van FNV Waterbouw. In de Raad van Advies kunnen leden meepraten over het beleid. De Raad van Advies is vier keer bijeen gekomen (23 februari, 31 mei, 8 september en 9 november). Tijdens de jaarvergadering is, volgens de statuten, de gehele Raad afgetreden. Zes leden hebben zich herkiesbaar gesteld. Tijdens de jaarvergadering zijn drie nieuwe Raad van Adviesleden gekozen. Het is nog niet gelukt alle vacatures voor de Raad van Advies in te vullen. Dit houden wij onder de aandacht.

Tot aan de jaarvergadering bestond de Raad van Advies uit: Arie Oosterbaan jr., Marcel Wischmeijer, Chrispijn Scheltema, Kees Zuidweg, Jacob Brands, Gerrit Prins, Johan van der Pol, Joop Drost, Leen Overwater, Gerrit van Tintelen, Willem Schmetz en Zoltan Nagy.

Vanaf de jaarvergadering bestaat de Raad van Advies uit: Chrispijn Scheltema, Kees Zuidweg, Gerrit van Tintelen, Hans Gilde, Johan van der Pol, Leen Overwater, Roderick Reurslag, Theo Siebers en Willem Schmetz.

DEELNEMERSRAAD

In april 2011 heeft FNV Waterbouw een oproep gedaan aan alle leden om zich kandidaat te stellen voor de deelnemersraad van het bedrijfstakpensioenfonds Waterbouw.

De heer C. van de Wetering, die vanaf februari 2008 deelnam, stelde zich niet meer verkiesbaar. Daarom waren er voor de inactieven (gepensioneerden) namens FNV Waterbouw drie vacatures. Twee nieuwe kandidaten, de heer J. Drost en de heer G. van Eck hebben zich gemeld. Volgens de procedure heeft de sectorbestuurder een gesprek met hen gehad. Voor de inactieven zijn er geen verkiezingen geweest. De kandidaten zijn door het bestuur voorgedragen aan het pensioenfonds. Dit betekent dat er voor de inactieven nog een vacature is.

Voor de actieven (werkenden) waren er twee vacatures. Voor twee deelnemers nam de driejaarlijkse zittingstermijn af. Deze deelnemers stelden zich weer verkiesbaar. Een nieuwe kandidaat had zich gemeld. Dit betekende dat er op 8 september 2011 in de vergadering van de Raad van Advies verkiezingen waren. Op basis van de motivatie en kennis van de kandidaten hebben de leden van de Raad van Advies twee kandidaten gekozen. Voor de actieven zijn namens FNV Waterbouw alle vacatures hiermee ingevuld.

De samenstelling namens FNV Waterbouw van de deelnemersraad 2011 is als volgt:

- Zes zetels voor de inactieven (gepensioneerden)
J. Klein, H.J. Stamkot, A.J.C. Oosterbaan, J. Drost, G. van Eck en een vacature.
- Drie zetels voor de actieven (werkenden)
J.F. Lanser, C. Zuidweg en S. den Heijer.

ALGEMENE LEDENVERGADERING

Op 31 mei 2011 is de algemene ledenvergadering gehouden in Cuijk. Op de vergadering wordt het gevoerde beleid besproken en worden de jaarcijfers beoordeeld. De algemene ledenvergadering heeft het bestuur van FNV Waterbouw decharge verleend voor het gevoerde beleid. Na het reglementaire

gedeelte is er een rondleiding op de drijvende zandverwerkingsinstallatie Vierlingsbeek. Ook wordt er een bezoek gebracht aan de grindverwerkingsinstallatie van Smals Bouwgrondstoffen in Cuijk.

Daarnaast neemt voorzitter Hans Crombeen afscheid. Hij blijft sectorbestuurder en onderhandelaar voor de FNV Waterbouw. Dick Koerselman wordt gekozen als nieuwe voorzitter van FNV Waterbouw.

JAARLIJKSE CONFERENTIE

Jaarlijks vindt een bijeenkomst plaats met collega's van het CNV en de Belgische vakbonden in de Waterbouw (ABVV en ACV) en hun kaderleden. Doel van de bijeenkomst is kennisuitwisseling tussen de twee landen waar de vier grootste baggerbedrijven ter wereld gevestigd zijn. Dit jaar

is de bijeenkomst op 27 en 28 oktober op Terschelling. De conferentie stond voor de laatste keer in het teken van het leven aan boord van de baggervloot. Er worden ervaringen uitgewisseld tussen de deelnemers van de verschillende waterbouwbedrijven in België en Nederland. Na de vergadering is er een excursie op de zeevaartschool, waar ook de opleiding plaatsvindt voor werknemers in de zeegaande waterbouw. Het ledenblad Golf geeft na deze bijeenkomst een gezamenlijke uitgave uit van de Belgische en Nederlandse bonden.

In 2011 is er weer regelmatig overleg tussen de Belgische en Nederlandse bonden en met de BWI (wereldorganisatie voor bouw- en waterbouwbonden) over internationale arbeidsverhoudingen. Dit onderwerp zal ook in 2012 prominent op de internationale agenda staan.

DE WERKORGANISATIE VAN FNV WATERBOUW

PERSONEEL

Het is in 2011 gelukt om bestuurders, juristen en medewerkers van de beide moederbonden 'om niet' in te zetten. Er vindt geen interne verrekening plaats tussen FNV Bouw en Nautilus International, de moederbonden van FNV Waterbouw. Wel zijn alle uren via tijdschrijven in beeld gebracht en is er verantwoording voor deze uren aan de O&O-fondsen afgelegd. Een (externe) accountant controleert de verantwoording en keurt deze goed. De integratie van personeel van beide bonden verloopt op een collegiale manier.

COMPETENTIES

De aanwezige competenties van de werknemers bij de moederbonden worden ingezet. De bezetting

van de paritaire zetels wordt verdeeld over de bonden. Het nieuwe bestuur wordt ingewerkt en er is aandacht voor de kwaliteit van de dienstverlening als het gaat om individuele kwesties. Verder zijn er werkafspraken gemaakt tussen de werknemers van FNV Waterbouw met als doel de communicatie met leden en de Raad van Advies te verbeteren.

HELPDESK

De helpdeskmedewerkers hebben hun ervaring uitgebreid op het gebied van sectorspecifieke zaken om nog beter leden te kunnen ondersteunen bij vragen over individuele en collectieve zaken.

